

L.dz. KSOiW/147w/2025

Szanowna Pani

Barbara Nowacka

Minister Edukacji Narodowej

Dot. pisma nr DKO-WKiDN.5100.19.2025.BK

Opinia Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, po zapoznaniu się z projektem Ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, dotyczącym wprowadzenia możliwości zatrudniania w przedszkolach osób nieposiadających kwalifikacji nauczycielskich negatywnie opiniuje projekt zmian w ustawie i przedstawia następujące zastrzeżenia.

Związek **wyraża zdecydowany sprzeciw wobec proponowanych rozwiązań w obecnym kształcie**. W naszej ocenie projekt wiąże się z istotnym ryzykiem pogorszenia jakości edukacji przedszkolnej, obniżenia poziomu bezpieczeństwa dzieci oraz deprecjacji zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego.

Podstawowe zastrzeżenia KSOiW to:

1. **Obniżenie jakości edukacji i wychowania w przedszkolach**, poprzez umożliwienie pracy osobom bez przygotowania pedagogicznego.
2. **Dewaluacja zawodu nauczyciela przedszkola**, podważenie roli kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji nauczycielskich.
3. **Realne zagrożenie zastępowania etatów nauczycielskich tańszymi pracownikami pomocniczymi**, co może prowadzić do pogorszenia warunków pracy nauczycieli oraz jakości opieki i edukacji.
4. **Zwiększenie odpowiedzialności i obciążeń nauczycieli**, którzy będą zmuszeni do nadzorowania osób nieposiadających przygotowania zawodowego.
5. **Potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa dzieci** związane z niewystarczającymi kompetencjami osób nieposiadających kwalifikacji pedagogicznych, pracujących z dziećmi w wieku przedszkolnym.
6. Podniesienie ryzyka nieprawidłowości w zakresie zarządzania kadrami oraz środkami finansowymi.
7. Przeniesienie dodatkowej odpowiedzialności na nauczycieli i dyrektorów bez równoczesnego zapewnienia im odpowiednich narzędzi prawnych i organizacyjnych.

8. Brak precyzyjnych regulacji w zakresie podziału odpowiedzialności zwiększa ryzyko przypisywania nauczycielom odpowiedzialności za ewentualne nieprawidłowości.
9. Nieodpowiedzialne przerzucenie przez MEN pełnej odpowiedzialności za zapewnienie bezpieczeństwa dzieci na nauczycieli i dyrektorów, również w odniesieniu do działań osób niepedagogicznych.

W przypadku kontynuowania prac nad projektem, KSOiW domaga się wprowadzenia do przepisów następujących zabezpieczeń:

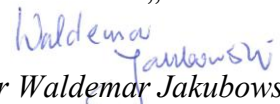
1. Uwzględnienie ustawowej zasady, zgodnie z którą **osoby nieposiadające kwalifikacji nauczycielskich nie mogą zastępować nauczycieli**, a ich praca ma wyłącznie charakter pomocniczy.
2. **Zakaz pozostawiania osoby niebędącej nauczycielem samodzielnie z grupą dzieci** – praca wyłącznie pod stałym nadzorem nauczyciela.
3. Wymóg odbycia **obowiązkowego przeszkolenia**, obejmującego podstawy pedagogiki, psychologii rozwojowej, pierwszej pomocy i zasad bezpieczeństwa.
4. **Ograniczenie liczby osób wspierających** – maksymalnie 1 osoba na grupę, przy założeniu, że jej praca nie zastępuje etatu nauczyciela.
5. Wprowadzenie przepisu, że **zatrudnienie osoby niebędącej nauczycielem nie może skutkować zmniejszeniem liczby etatów nauczycielskich** w danym przedszkolu.
6. Zobowiązanie do przeprowadzenia **ewaluacji skutków wprowadzenia przepisów po dwóch latach** ich obowiązywania.

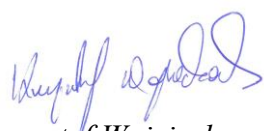
Reasumując, Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” **negatywnie opiniuje projekt ustawy**, uznając go za niekorzystny z punktu widzenia dobra dzieci, interesu zawodowego nauczycieli oraz jakości pracy przedszkoli.

Jednocześnie deklarujemy gotowość do udziału w pracach nad rozwiązaniami, które mogłyby w sposób rzeczywisty wspierać przedszkola w rozwiązywaniu problemów kadrowych, bez obniżania standardów opieki i edukacji.

W przypadku nieuwzględnienia naszych zastrzeżeń, Związek zastrzega sobie prawo do podjęcia dalszych działań, w tym działań protestacyjnych.

Z upoważnienia Prezydium
KSOiW NSZZ „Solidarność”

dr Waldemar Jakubowski
Przewodniczący

Krzysztof Wojciechowski
Zastępca Przewodniczącego